

Околности у вези с “парадом поноса”, која је од стране организатора отказана зато што је премештена на мање “атрактивну” локацију, и трагичне смрти младог француског навијача Бриса Татона, у нашим као и у страним медијима и јавности, сврставају се под заједничку категорију која, наводно, представља одраз национализма у Србији. Тај “назадни” део Србије, тобоже, не прихвата модерне европске вредности које укључују поштовање права других на слободно изражавање ставова, мишљења као и изражавање националне припадности и сексуалне оријентације. Реч национализам у вокабулару невладиних организација, чија саопштења без престанка преноси једна наша медијска кућа, почиње да звучи као симбол нечовештва и зла по себи. Национализам је, по њима, нешто што треба гушити и сузбијати на сваком кораку како би Србија напоскон могла да се одрекне своје прошлости и коначно уђе у савремену Европу и самим тим постане део света.

Међутим, да би поменуте догађаје посматрали независно, нужно је заузети позицију која подразумева дистанцу и рационално, без икаквих страсти и позива на линч, размотрити шта је заправо ту по среди. Такође, веома је битно покушати да се пружи дефиниција а затим и разјашњење узрока који су довели до испољавања насиља које је резултирало немилим догађајима на прошлој паради и наведу суштинске сличности као и разлике између убиства Бриса Татона и претњи насиљем у случају параде поноса.

Наиме, морамо имати у виду следеће: убиство Бриса Татона је *злочин* извршен од стране *појединаца* који због тога морају бити најстрожије кажњени. Потресна смрт недужног младића дубоко је емотивно уздрмала читаву Србију, у прилог чему говоре и бројни скупови и манифестације које су одржани – не само у Београду већ и у другим градовима Србије. Поводом Татанове смрти 30. септембар је проглашен као дан жалости у Београду. Колико је Брисова смрт узнемирила појединце имали смо прилике да се уверимо на примеру човека који се из саосећања и у афекту повредио тако што је покушао да себи исече вене на једном од скупова који су приређени ради одавања почаста страдалом младићу. Без сумње варварско пребијање, које је нажалост било до смрти, јесте нешто за шта починиоци морају под хитно одговарати а нама остаје да се молимо да се тако нешто никада неће поново догодити, како нашим тако ни страним држављанима.

Међутим, ту причу, као што би то био случај с “модерним демократским земљама савремене Европе”, није крај. Такви и слични случајеви са трагичним последицама и са понекада десетинама жртава добро су познати у историји борбе против хулигана у

Италији, Немачкој а нарочито у Британији где је традиција хулиганских обрачуна и испада до недавно била веома развијена услед бројних социо-економских, друштвених, културних и психолошких фактора. Дакле, код нас се у овом случају не говори само о обрачуну против хулигана, криминалаца и насилника, већ се врши и анатемисање националистичких покрета које се спроводи из суштински политичких разлога. У случају Татонове смрти не сме бити политизације јер је реч о злочину који се мора третирати тако и никако другачије. У томе се огледа суштинска сличност између убиства навијача Тулуза и претњи насиљем учесницима тзв. параде поноса која је требало да се одржи у Београду.

Испољавање насиља јесте свакако оно што карактерише оба догађаја и представља нешто од чега се свако нормалан гнуша, али на овом месту морамо да се запитамо шта је повод и узрок таквом насилничком понашању у случају параде поноса. Да ли се и то може окарактерисати као безуман злочин или испољавање насиља према припадницима геј популације има генезу која се може објаснити позивајући се на околности које нису карактеристичне само за нашу земљу.

Наравно, насиље је нешто што апсолутно треба спречити али вандализам и насилничко понашање у овом случају није усмерено само према појединцима, особама хомосексуалне оријентације, већ је реч о нечему што је далеко комплексније и што подразумева разлоге које медији попут Б-92 као и бројне невладине организације, попут Хелсиншког одбора, упорно игноришу.

Наиме, наводни циљ параде јесте тај да се скрене пажња јавности на то да су права хомосексуалаца у Србији угрожена. Међутим, парада, у суштини, представља покушај наметања одређеног система вредности. Дакле, није реч о томе да су права хомосексуалаца у Србији угрожена, већ је ту посредни сасвим друго питање које се тиче основних вредности које једно друштво у свом духовно-социјалном миљеу прихвата а то је оно што називамо традицијом. Наравно, постоје појединци који се морају казнити због својих насилних испада и варварског понашања према било коме, како према учесницима парада поноса тако и према страним држављанима. Међутим, нетрпељивост која се испољава према учесницима параде, изазвана је упорним пропагирањем нечега што заговорници представљају као вредност по себи. Нетолеранција је усмерена према нечему што се захваљујући веома снажном геј лобију презентира као вредност коју би сви требало да прихватимо. При томе остављам читаоцу да просуди да ли је сексуална оријентација нешто што заиста представља вредност по себи или не.

Морамо рећи да се у Европи и у свету води прилично агресивна кампања која пропагира

геј културу, до те мере да је готово постало популарно бити геј. Није реч о томе да назадна и националистичка Србија онемогућава слободно изражавање ставова, већ је реч о сукобу два система вредности, традиционалног и оног који нам се константно намеће. Проблем је у томе што се нешто што је лична и приватна ствар, која се тиче постеље, рекламира на улицама и градским трговима. Нажалост, насиље је нешто што је пратило и што ће пратити такве скупове, али овде је место да се истакне и једна друга чињеница која се тиче тога да су организатори, као и медији заједно са невладиним организацијама и бројним јавним личностима, упорно инсистирали на томе да се парада одржи по сваку цену, и ако су знали да може доћи до нежељених сукоба. Одговорност мора почивати и на самим организаторима таквих и сличних манифестација који морају бити свесни с каквим се безбедносним ризицима суочавају. Од параде се одустало тек када је полиција издала званично саопштење којим се учесницима параде не гарантује безбедност.

Дакле, оно што је заједничко у оба случаја јесте политизација и готово параноични прогони националистичких организација. И ако су приведена једанаесторица осумњичених за убиство младог Татона као кривци се већ унапред, и то одмах спремно, проглашавају српски националисти. Сасвим је могуће да су они који су одговорни за убиство Татона носили мајице са српским обележјима, како наводе Татонове родитељи у француским медијима, али то није разлог да се спроведе хајка на сваког ко се изјашњава као српски националиста. Националне идеје су једно а појединци који чине злочине, макар се и позивали на такве идеје, нешто су сасвим друго.

Реч је о томе да данас Србији недостаје право национално јединство око суштинских питања која се тичу судбине целе нације. Понајмање су нам потребне агресивне изјаве и позиви на линч које нам медији и невладине организације непрестано сервирају.

Тим поводом је и Јелко Кацин, специјални извештач Европског парламента за Србију, изјавио како је, наводно, крајње време да се у Србији прекине насиље које се користи у политичке сврхе. Кацин је такође изјавио да радикализам и национализам, као одређене политичке опције, не смеју добити право јавног наступа. Због чега се и даље сматра да је бити националиста у Србији нешто што је против свих модерних цивилизацијских вредности? Овом приликом ћу само поставити питање шта се крије иза свега тога?

И у страним медијима је свакако присутна политизација јер се говори о томе како због чина појединаца не треба да пати цела нација. Међутим, морамо се запитати, због чега би и требало да пати? Да ли смо ми много гори од осталих европских народа који такође имају хулигане. Зашто непрестано истицати чињеницу да је у Србији потребно забранити

Лов на вештице

Пише: Владимир Јевтић
петак, 02 октобар 2009 15:02

рад свих националистичких организација? Остављам по страни питање због чега се у Србији национализам готово по аутоматизму повезује са прошлошћу и злочинима учињеним на просторима бивше Југославије.

Сматрам да је убиство младог француског навијача Бриса Татона нешто око чега је неопходно постићи национално јединство које се односи на осуду злочина и с тим у вези престати са ловом на вештице. Политизација није потребна, ни унесрећеним Брисовим родитељима, као ни свим људима у Србији који искрено жале због овог трагичног догађаја.